

Sprawozdanie
Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.
w Olsztynie z działalności Przedsiębiorstwa za okres
od 1.01.2010 r. do 31.12.2010 r.

Jednym z elementów ładu korporacyjnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie jest wyjaśnianie kierunków i celów działania oraz relacjonowanie przebiegu zdarzeń gospodarczych otoczeniu zewnętrznemu.

I. Informacje ogólne

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991 r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997, rep. A Nr 1924/97.

Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy, z dniem 27 sierpnia 2002 r. pod nr KRS: 0000126352.

Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2010 r. wynosi 119 255 000 złotych i dzieli się na 238 510 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Miasta Olsztyn, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, a przedmiotem jej działalności jest:

- 1) pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody,
- 2) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- 3) zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne,
- 4) obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne,
- 5) wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody.

Zarząd Spółki jest jednoosobowy. Prezesem Zarządu jest Wiesław Pancer. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki upoważnieni są Prezes Zarządu lub dwóch Prokurentów łącznie.

Funkcje kontrolne w Spółce PWiK sprawuje Rada Nadzorcza. W okresie 1.01.2010-24.03.2010 r. Rada Nadzorcza V Kadencji liczyła 7 członków, a w jej skład wchodziły następujące osoby:

1. Dariusz Dziadura
2. Szczepan Figiel
3. Bogusław Kowalewski
4. Irena Petryna
5. Grzegorz Sawoński

6. Olga Tomaszek
7. Edward Tomczyk.

24 marca 2010 roku Zgromadzenie Wspólników Uchwałą Nr 15/10 powołało do składu Rady Nadzorczej Danutę Ciborowską.

W okresie sprawozdawczym:

- Zarząd Spółki odbył trzydzieści cztery posiedzenia, na których podjął 28 uchwał i 388 decyzji, w tym 321 obiegiem;
- Rada Nadzorcza na ośmiu posiedzeniach zajmowała się m.in. bieżącą oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki, oceną sprawozdania finansowego Spółki za 2009 rok, realizacją planu techniczno-ekonomicznego na 2010 r., opiniowaniem wieloletniego planu modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Spółki na lata 2011-2013 oraz wniosku o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na 2011 rok. Ponadto opiniowała wnioski Zarządu Spółki kierowane na Zgromadzenie Wspólników w zakresie określonym w umowie Spółki oraz materiały na sesje Rady Miasta. W 2010 roku Rada Nadzorcza podjęła 16 uchwał;
- Zgromadzenie Wspólników obradowało siedem razy podejmując 31 uchwał dotyczących m.in.: zatwierdzenia planu techniczno-ekonomicznego na 2010 rok oraz jego zmian dokonanych w trakcie roku, zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za 2009 r., podziału zysku bilansowego Spółki za rok obrotowy 2009 oraz udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej absolutorium z wykonania obowiązków za 2009 rok, podwyższenia kapitału Spółki, wyrażenia zgody na udzielenie przez Spółkę PWiK poręczenia kredytu obrotowego dla ZGOK w Olsztynie, opiniowania wieloletniego planu modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Spółki na lata 2011-2013.

W roku sprawozdawczym przedmiot działalności Spółki nie uległ zmianie.

II. Działalność produkcyjno-usługowa Spółki

Podstawą działalności Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie jest sprzedaż wody i odbiór ścieków.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi swoją działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi klientami są mieszkańcy Olsztyna, tj. klienci indywidualni, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy.

Na lokalnym rynku, na którym działa PWiK, Spółka nie posiada żadnych konkurentów. Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnych gmin ościennych.

Obecnie Spółka zaopatruje w wodę Ostrzeszewo, Zalbki, Łupstych, Bartąg, Myki, Wadąg oraz Gutkowo. Natomiast odbiera i oczyszcza ścieki z Dywit, Barczewa, Myk, Różnowa, Łęgajn, Wójtowa, Kudyp, Bartąga, Słup, Zalbek, Wadąga, Kieźlin, Łupstycha.

Rozporządzenie Nr 43 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 22 września 2006r. wyznacza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego aglomerację Olsztyn z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Olsztyn, obejmującą miasto Olsztyn oraz obszar miejscowości położonych w powiecie olsztyńskim, na terenie *gminy Barczewo*: Barczewo, Łęgajny, Wójtowo, Nikielkowo, Ruszajny, Kaplityny, *gminy Stawiguda*: Bartąg, Bartążek, Ruś, *gminy Purda*: Ostrzeszewo, Szczęsne, Klebark Mały, Klebark Wielki, Grądek, Klewki, Trękus, Stary Olsztyn, Linowo, *gminy Dywity*: Dywity, Myki, Zalbki, Kieźliny, Słupy, Wadąg, Różnowo, Ługwałd, *gminy Gietrzwałd*: Kudypy, Naterki, Sząbruk, Gronity, Łupstych, Unieszewo, Barwiny oraz *gminy Jonkowo*: Gutkowo

W 2010 roku sprzedaż wody wyniosła 8894,4 tys. m³ i była wyższa od sprzedaży w 2009 roku o 118,1 tys. m³ tj. o 1,3 %. Woda była dostarczana z sześciu ujęć. Łączna długość sieci wodociągowych na koniec 2010 roku wyniosła 336,5 km.

W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

- usunięto 20 awarii magistrali wodociągowych,
- usunięto 138 awarii sieci rozdzielczych, z czego 93 to awarie sieci o przekroju 100 mm i powyżej,
- usunięto 58 awarii przyłączy wodociągowych do budynków,
- usprawniono 43 zasuwy liniowe,
- zamontowano dodatkowo 82 zasuwy liniowe na sieci,
- wymieniono i zamontowano 6 zasuw w komorach odpowietrzających,
- wymieniono 38 i usprawniono 60 nawiertek,
- usprawniono, wymieniono i zamontowano 121 hydrantów ppoż. (w tym: wymieniono i zamontowano 73 nowe hydranty i 77 osłon odwodnienia hydrantu),
- wymieniono i zamontowano 251 obudów do zasuw oraz 70 kluczy,
- wymieniono i zamontowano 408 skrzynek do zasuw i 30 do hydrantów,
- oczyszczono 23 komory zasuw (naprawiono tynki i posadzki w dziewięciu komorach),
- uzupełniono 900 tabliczek oznaczeniowych do zasuw i hydrantów,
- planowo wymieniono 1958 szt. wodomierzy istniejących,
- zainstalowano 91 wodomierzy ogrodowych.

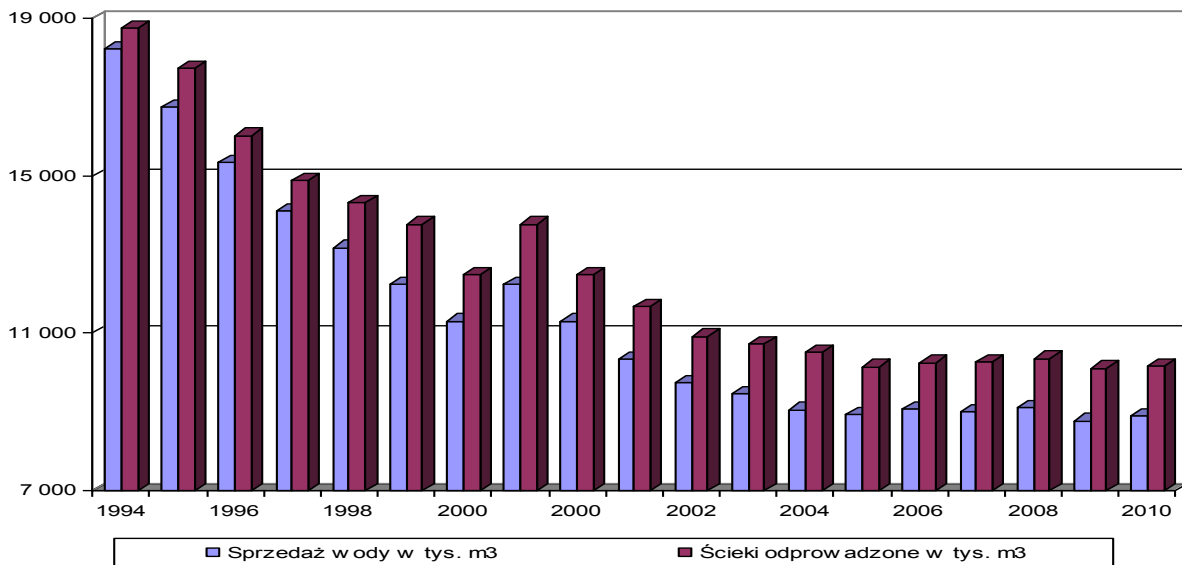
W okresie sprawozdawczym odebrano i oczyszczono 10 158,5 tys.m³ ścieków, tj. o 42,8 tys. m³ (0,4%) więcej niż w 2009 roku. Ilość odprowadzonych ścieków dla części mieszkańców miasta jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin.

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej na koniec 2010 roku wyniosła 290,9 km

W ramach działalności konserwacyjno-remontowej służby PWiK:

- 1) usunęły siłami własnymi:
 - 11 awarii rurociągów tłocznych kanalizacji sanitarnej,
 - 5 awarii sieci grawitacyjnej
 - 249 niedrożności sieci kanalizacyjnych ulicznych;
- 2) wykonały remonty studni i regulację włączów w ilości 180 szt.;
- 3) dokonały przeglądu i czyszczenia ręcznego 1.200 studni sanitarnych oraz przeglądu kamerą TV przy współpracy z czyszczącym samochodem SCK stanu technicznego 28,5 km kanałów.

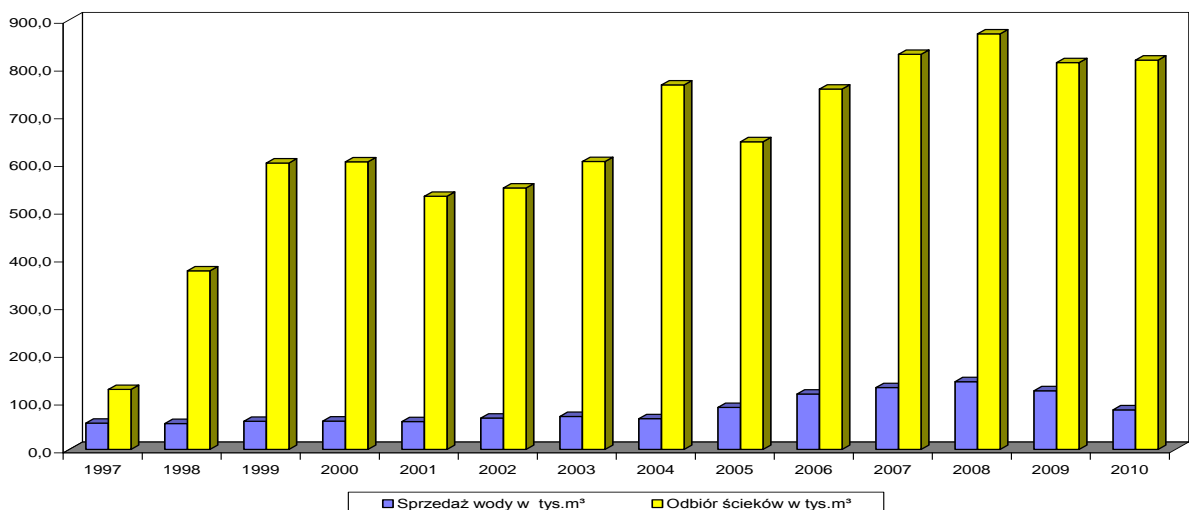
Wykres 1: Sprzedaż wody i odbiór ścieków w latach 1994-2010

Na przestrzeni osiemnastu lat sprzedaż wody i odbiór ścieków wykazują tendencję spadkową. Wskazana tendencja jest zgodna, co do wielkości i tempa, z tendencjami krajowymi. Przy czym od sześciu lat zarówno sprzedaż wody, jak i odbiór ścieków utrzymują się na zbliżonym poziomie.

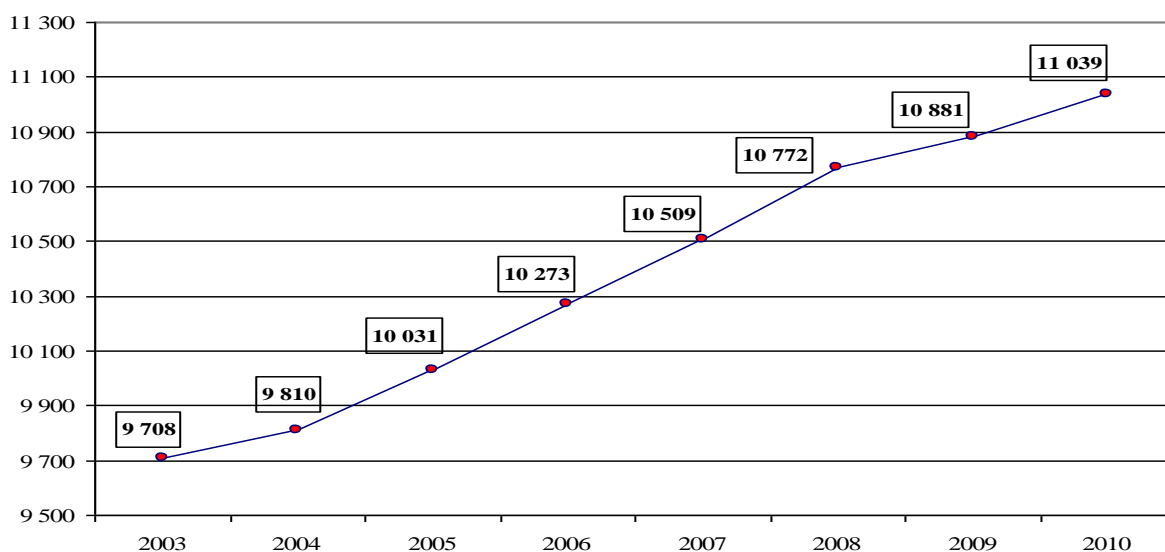
W 2010 roku dla okolicznych gmin dostarczono 83 tys. m³ wody, co stanowi 0,9 % całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 816 tys. m³ ścieków, tj. 8,0 % wszystkich ścieków. Na poniższym wykresie przedstawiono sprzedaż wody i odbiór ścieków z gmin ościennych w latach 1997-2010.

Wykres 2: Sprzedaż wody i odbiór ścieków z gmin ościennych w latach 1997-2010

Wielkość dostarczanej wody i tym samym odprowadzanych ścieków jest wyznaczana przez odbiorców usług. Spółka nie ma wpływu na zwiększenie ilościowej sprzedaży, gdy zapotrzebowanie odbiorców zostało pokryte w 100 %.

Wykres 3: Liczba odbiorców świadczonych usług wg stanu punktów (wodomierzy) głównych na koniec roku

W ciągu ostatnich siedmiu lat nastąpił przyrost odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 13,7 %. W 2010 roku liczba odbiorców usług wzrosła o 158, tj. o 1,5 %.

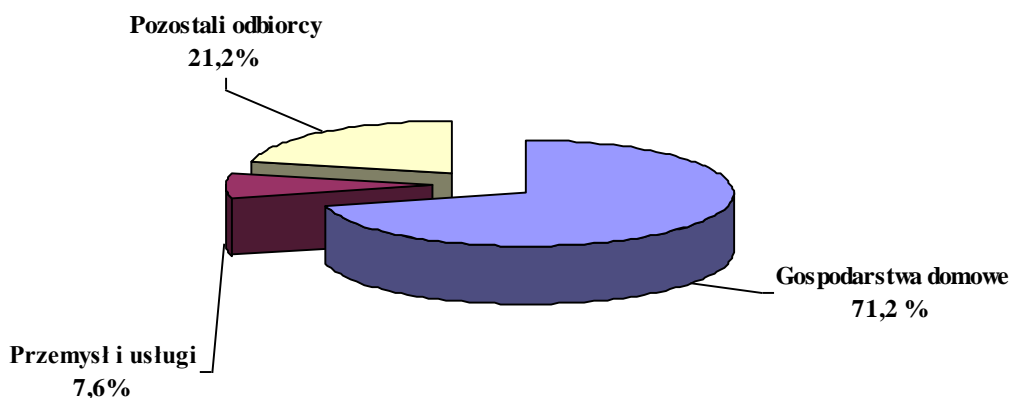
Przychody ze sprzedaży generują klienci z trzech grup odbiorców: gospodarstwa domowe (odbiorcy indywidualni, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), przemysł i usługi oraz pozostali odbiorcy, którymi są m.in. jednostki sfery budżetowej (służba zdrowia, szkolnictwo i inni), prowadzący działalność niezwiązaną z produkcją oraz gminy.

Na dzień 31.12.2010 r. Spółka posiadała następujące ilości (wodomierzy głównych wraz z podlicznikami): gospodarstwa domowe 9669 (z tego: gospodarstwa indywidualne 7183 i gospodarstwa wielorodzinne 2486), przemysł i usługi – 301 i pozostali odbiorcy – 4184.

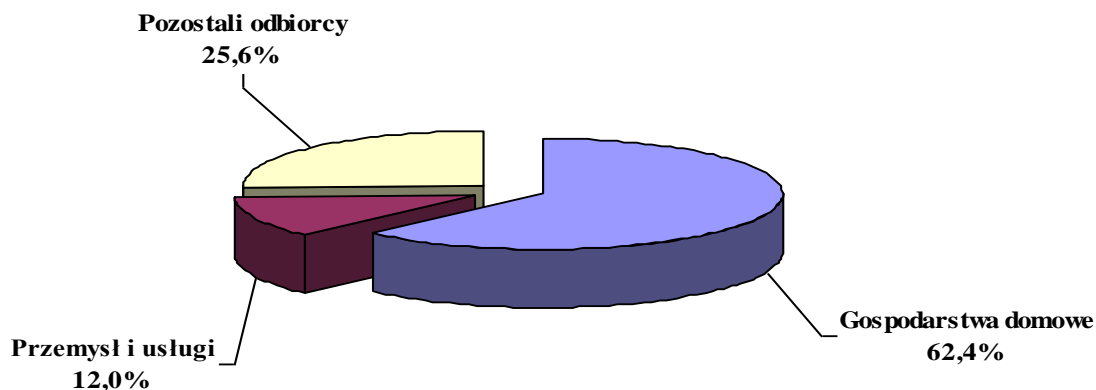
Strukturę sprzedaży wody i odbioru ścieków w 2010 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4: Struktura sprzedaży wody i odbioru ścieków w 2010 r.

WODA

ŚCIEKI

Poza działalnością podstawową w 2010 roku Spółka świadczyła też usługi w zakresie robót odpłatnych m.in.:

- 1) usuwanie awarii zewnętrznych instalacji, przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych na indywidualne zlecenia, remont urządzeń;
 - 2) przeglądy i odbiory sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych;
 - 3) wykonywanie badań laboratoryjnych
- i uzyskała z tego tytułu przychody w kwocie 1640,6 tys. zł, co stanowi 2,3 % wartości całkowitej sprzedaży.

Laboratorium zakładowe wykonuje badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych. W 2010 roku Laboratorium Spółki wykonało:

1. Badania mikrobiologiczne wody:
 - pobrano 3058 próbek na potrzeby PWiK;
 - przyjęto 887 próbek do badań od klientów zewnętrznych.Wykonano łącznie 16 562 badania, w tym 3420 badań w ramach zleceń zewnętrznych.
2. Badania fizykochemiczne wody:
 - pobrano 3030 próbek na potrzeby PWiK;
 - przyjęto 315 próbek do badań od klientów zewnętrznych.Wykonano łącznie 15 950 badań, w tym: 2999 badań w ramach zleceń zewnętrznych.
3. Badania fizykochemiczne ścieków i osadów pościekowych:
 - pobrano 730 próbek ścieków na potrzeby PWiK;
 - przyjęto 55 próbek do badań od klientów zewnętrznych.

Wykonano łącznie 4073 badania, w tym 215 badań w ramach zleceń zewnętrznych. Pobrano 1487 próbek osadów ściekowych na potrzeby PWiK. Wykonano 5352 badania.

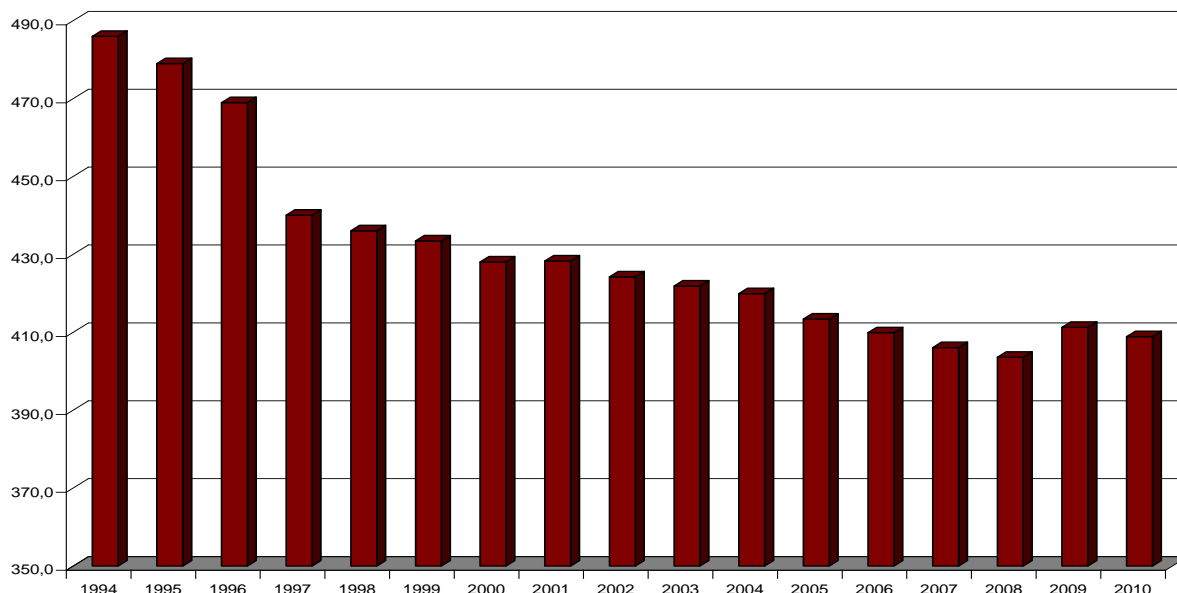
Ponadto Spółka nieodpłatnie wydaje inwestorom warunki techniczne oraz opiniuje dokumentację projektową sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych. W 2010 roku:

- wydano 531 warunków technicznych,
- uzgodniono 381 dokumentacji projektowych,
- dokonano 209 odbiorów (przeглядów) technicznych.

III. Personel i świadczenia socjalne

W 2010 roku średnioroczne zatrudnienie w etatach ukształtowało się na poziomie 408,9 i w stosunku do roku 2009 zmniejszyło się o 2,4 et., tj. o 0,6 %. Na dzień 31.12.2010 r. Spółka zatrudniała ogółem 417 osób.

Wykres 4: Przeciętne zatrudnienie (w etatach) w latach 1994-2010

W okresie obejmującym lata 1994-2010 Spółka przeprowadziła optymalizację zatrudnienia zmniejszając jego poziom o 77,1 et. (z 486 etatów w roku 1994 do 408,9 etatów w 2010 roku), czyli o 15,9 %

W 2010 roku przyjęto do pracy 26 osób (23 osoby na stanowiska produkcyjne i 3 osoby na stanowiska nieprodukcyjne), natomiast zwolniono z pracy 19 pracowników, z tego: 16 pracowników na stanowiskach produkcyjnych i 3 pracowników na stanowiskach nieprodukcyjnych.

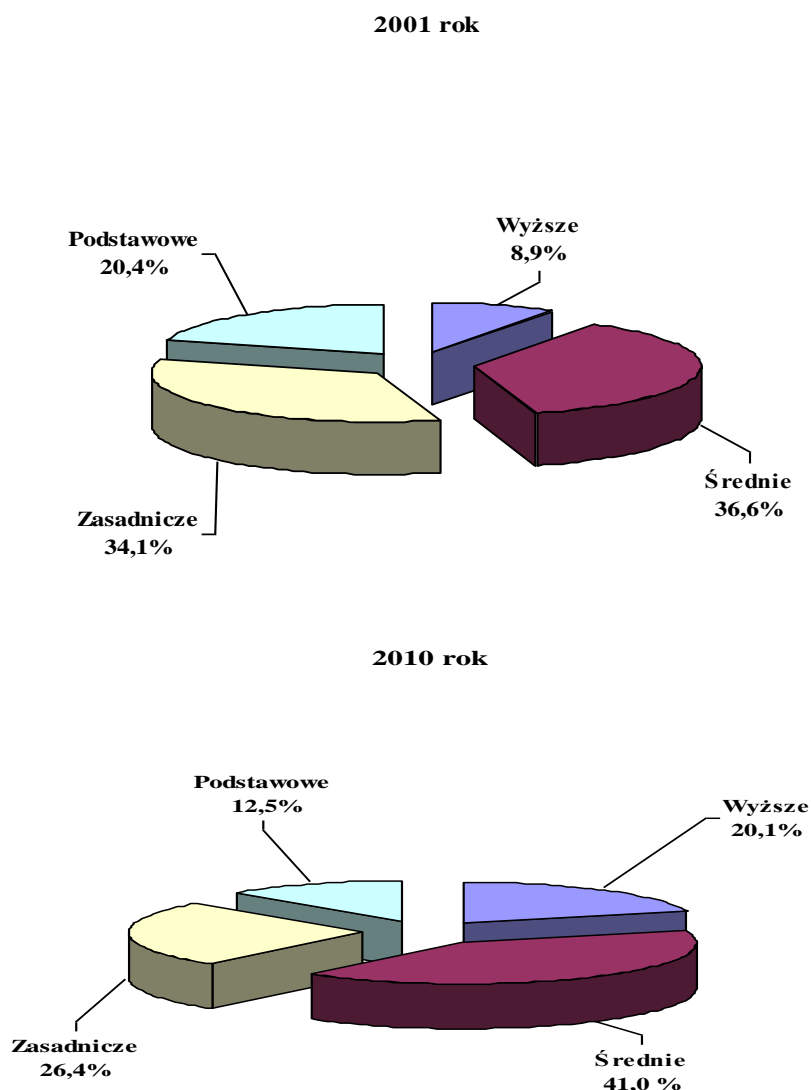
Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 19 lat. Średni wiek załogi to 47 lat.

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (67,4 %) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym.

Tabela 1: Struktura zatrudnienia wg wykształcenia (w %) w latach 2001-2010

Wykształcenie	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Podstawowe	20,4	19,6	19,7	18,0	17,0	16,4	15,0	13,0	12,5	12,5
Zasadnicze zawodowe	34,1	33,7	33,1	31,5	30,9	30,0	30,6	29,0	28,1	26,4
Średnie	36,6	37,5	37,6	38,8	38,4	39,1	38,4	40,1	40,2	41,0
Wyższe	8,9	9,2	9,6	11,7	13,7	14,5	16,0	17,9	19,2	20,1

Wykres 5: Struktura zatrudnienia wg wykształcenia

W Spółce z roku na rok zauważalna jest tendencja do podnoszenia wykształcenia. Udział pracowników z wyższym wykształceniem wzrósł z 8,9 % w 2001 roku do 20,1% w 2010 roku.

Zarząd Spółki stwarza swoim pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia. Pracownicy, którzy chcieli kontynuować edukację, mieli zapewnioną dopłatę. W 2010 roku zgodę na podwyższenie kwalifikacji otrzymało 5 pracowników. Również 5 pracowników kontynuowało naukę.

W 2010 roku zanotowano 7 lekkich wypadków przy pracy, które spowodowały 305 dni niezdolności do pracy. W stosunku do roku 2009 (w którym wydarzyło się 9 lekkich wypadków przy pracy) odnotowano spadek absencji spowodowanej wypadkami o 154 dni.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2010 roku został naliczony w wysokości 452,1 tys. zł. Środki z tego funduszu zostały przeznaczone m.in. na dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego we własnym zakresie, pomoc materialną, działalność kulturalno-oświatową, sportowo-rekreacyjną oraz organizację wypoczynku w dni wolne od pracy.

IV. Inwestycje

Dział Inwestycji i Remontów planuje, nadzoruje i rozlicza zadania inwestycyjne i remontowe przedsiębiorstwa w zakresie budownictwa inwestycyjnego, realizowane w systemie zleceń.

Wykonawcy robót są pozyskiwani poprzez system przetargów publicznych przeprowadzanych przez Zespół. d/s Zamówień Publicznych, a jeśli kwota przeznaczona na zadanie nie przekraczała równowartości 14 000 euro bezpośrednio przez Dział Inwestycji i Remontów.

1. Wykonanie inwestycji

Planowane nakłady inwestycyjne w 2010 r. wynosiły ogółem 111 273 tys. zł w tym:

- zadania inwestycyjne – 105 858 tys. zł;
- zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych – 5415 tys. zł.

Wydatkowano łącznie kwotę 97 722 tys. zł z tego na:

- zadania inwestycyjne objęte Funduszem Spójności w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie II faza” – 80 680 tys. zł;
- pozostałe zadania inwestycyjne nowe i kontynuowane – 14 314 tys. zł;
- zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych – 2728 tys. zł.

26 zadań zostało zakończonych i przekazanych do eksploatacji, w wyniku czego powstały środki trwałe o wartości 24 168 tys. zł. Pozostałe zadania będą kontynuowane w 2011 r. Środki trwałe powstałe z zakupu gotowych dóbr inwestycyjnych stanowią kwotę 2636 tys. zł.

W 2010 roku zakończono realizację projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie II faza” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności. Z tego samego Funduszu Spółka pozyskała również środki na realizację projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Olsztyn”. Z przyznanych na ten projekt 9,8 mln zł do 31 grudnia 2010 roku Spółka otrzymała refundację w kwocie 8,5 mln zł na następujące zadania:

- 1) przebudowa przepompowni ścieków P-1 przy ul. Towarowej;
- 2) przebudowa przepompowni ścieków P-10 Kieźliny;
- 3) modernizacja hali filtrów i dyspozytorni na Stacji Uzdatniania Wody „Karolin”;
- 4) budowa rurociągu w ul. Sprzętowej do przepompowni ścieków P-1;
- 5) budowa kolektora kanalizacji sanitarnej \varnothing 500 mm z przebudową i renowacją kolektora grawitacyjnego od studni w ul. Wilczyńskiego do studni w ul. Andersa;
- 6) przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej dla budynków mieszkalnych Nr 1-6, 14 i 12 (hydrofornia) przy ul. Murzynowskiego w Olsztynie;
- 7) przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej dla budynków mieszkalnych Nr 7, 7-hydrofornia, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 22-hydrofornia, 22a, 22b, 22c przy ul. Murzynowskiego w Olsztynie.

Ponadto w 2010 roku Spółka pozyskała środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na zakup samochodu specjalistycznego z odzyskiem wody oraz na montaż kolektorów słonecznych do podgrzania ciepłej wody użytkowej na obiektach PWiK. Instalacja kolektorów słonecznych nastąpi w 2011 roku.

W wyniku działalności inwestycyjnej w 2010 roku zrealizowano następujące zadania:

1) *w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej:*

- przebudowa przepompowni ścieków P-1,
- przebudowa przepompowni ścieków P-10,
- budowa rurociągu w ul. Sprzędowej do przepompowni ścieków P-1,
- budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową i renowacją kolektora od studni w ul. Wilczyńskiego do studni w ul. Andersa,
- budowa odcinka kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego w rejonie skrzyżowania z ul. Wyszyńskiego;
- renowacja rurociągu tłoczego z przepompowni ścieków P-3,
- modernizacja układu zasilania i sterowania pracą pomp w przepompowni ścieków P-3,
- budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Minakowskiego;

2) *w zakresie infrastruktury wodociągowej:*

- modernizacja hali pomp i hali filtrów Stacji Uzdatniania Wody „Karolin”,
- budowa sieci wodociągowej w ul. Czeresniowej,
- budowa sieci wodociągowej w ul. Orlej,
- wymiana przyłączy wodociągowych wg programu Działu Sieci Wodociągowej,
- wymiana sieci wodociągowej z rur stalowych w ul. Emilii Plater,
- wymiana odcinka sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego,
- wymiana obudów studni na ujęciu wody Wadąg,
- budowa rurociągu z pompowni wody SUW Kortowo do nowo wybudowanego rurociągu w kierunku Jarot;

3) *w zakresie elektryczno-energetycznym:*

- dostosowanie układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej na Stacji Uzdatniania Wody „Zachód”, przepompowni ścieków P-3, ujęciu wody Wadąg, Stacji Uzdatniania Wody „Karolin”, Stacji Uzdatniania Wody „Kortowo” oraz na bazie Spółki,
- modernizacja układu automatyki na Stacji Uzdatniania Wody „Kortowo”;

4) *w zakresie obiektów administracyjno-technicznych:*

- rozbudowa centrali wentylacyjnej w pracowni mikrobiologicznej przy ul. Oficerskiej,
- zaprojektowanie i wykonanie wentylacji w szatni budynku B na bazie Spółki,
- przyłączenie do sieci gazowej kotłowni na bazie Spółki.

2. Zakupy inwestycyjne

W 2010 roku zrealizowano zakupy na kwotę 2728 tys. zł, w ramach której:

- zakupiono zestawy komputerowe i oprogramowanie – 267 tys. zł,
- odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia – 722 tys. zł,
- zakupiono środki transportu – 1639 tys. zł,
- dokonano wykupu sieci od osób trzecich – 100 tys. zł.

3. Wykonanie zadań remontowych w systemie zleceń

W systemie zleceńowym wykonano remonty w robotach budowlano-montażowych o wartości 587 tys. zł przy planie 983 tys. zł.

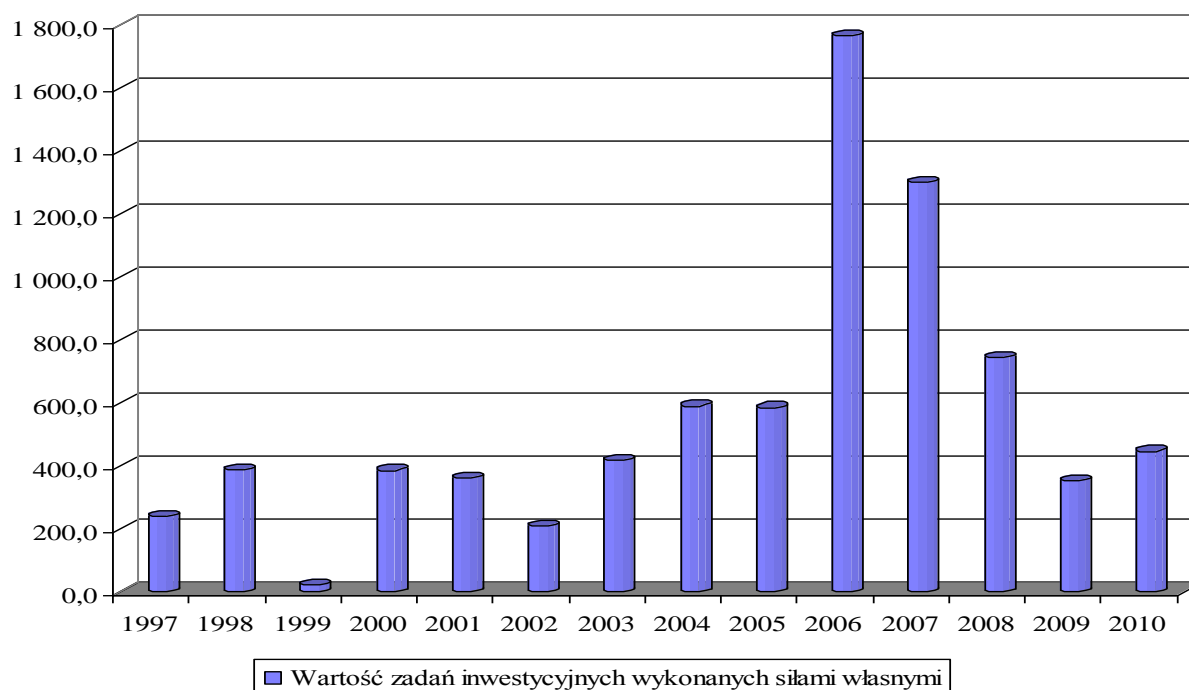
Wykonano następujący zakres remontów:

- remont przyłączy kanalizacji sanitarnej w ul. Leyka i ul. Jaroszyka,
- remont kładki nad rzeką Łyną,
- rozbiórka komina na bazie Spółki,
- usunięcie awarii sieci kanalizacyjnej w ul. Grunwaldzkiej,
- usunięcie awarii sieci kanalizacyjnej w ul. Minakowskiego,
- usunięcie awarii sieci kanalizacyjnej w ul. Iwaskiewicza,
- usunięcie awarii sieci kanalizacyjnej w ul. Towarowej,
- awaryjna wymiana odcinka kanalizacji sanitarnej w ul. Wojska Polskiego.

Nie wykonano remontu kanalizacji sanitarnej na terenie SUW Kortowo ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne w IV kwartale 2010 roku. Prace remontowe będą kontynuowane w 2011 roku.

W 2010 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, Spółka kontynuowała działania zmierzające do obniżenia kosztów działalności operacyjnej w wyniku realizacji inwestycji systemem gospodarczym na kwotę 446,1 tys. zł.

Wykres 6: Wartość zadań inwestycyjnych (w tys. zł) zrealizowanych siłami własnymi w latach 1997-2010

V. Ochrona środowiska

Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie do odbiornika określona jest w decyzji pozwoleniu wodnoprawnym na odprowadzenie wydanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 06.12.2004 r. znak: Ś.I.AM-6811/8/2004 obowiązującej do 31.12.2015 roku.

Zgodnie z warunkami określonymi w decyzji wykonano 24 analizy ścieków surowych i oczyszczonych pobieranych w cyklu dobowym i w sposób proporcjonalny do przepływu. Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika po oczyszczeniu w oczyszczalni wynosił odpowiednio:

- ChZT – procent redukcji zmierzony 94 podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 75,
- BZT₅ – procent redukcji zmierzony 99 podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 90,
- zawiesina ogólna – procent redukcji zmierzony 99 podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 90,
- azot ogólny – procent redukcji zmierzony 86 podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 85,
- fosfor ogólny – procent redukcji zmierzony 93 podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 90.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymywane, bo dopuszczalna dobową ilość ścieków odprowadzanych z oczyszczalni do rzeki określona jest na poziomie $Q_{sr.} = 60\,000\text{ m}^3/\text{d}$ podczas kiedy we wzmiarkowanym okresie odprowadzono średnio $Q_d = 34\,039\text{ m}^3/\text{d}$.

Za gospodarcze korzystanie ze środowiska w roku 2010 Spółka wniosła do Urzędu Marszałkowskiego kwotę 1364,3 tys. zł, co w stosunku do roku 2009 dało wzrost o 212,4 tys. zł. Powyższe spowodowane było tym, że na początku roku 2010 wystąpiło zjawisko puchnięcia osadu czynnego w oczyszczalni i związane z tym okresowe podniesienie ładunku zanieczyszczeń zawartych w ściekach oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika, a co za tym idzie także wyższych opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza Spółka wniosła do Urzędu Marszałkowskiego kwotę 6020 zł. Jest to kwota mniejsza o 15 zł od kwoty zeszłorocznej mimo, że zawiera ona opłatę środowiskową za emisję ze spalarni osadów ściekowych (389 zł), z drugiej strony należy tu pamiętać o znaczących przestojach tego obiektu w 2010 r.

Program ochrony środowiska występujący w branży wod-kan. obejmuje swoim zasięgiem również zagadnienia poboczne towarzyszące procesom produkcyjnym i usługowym, skupiające się najczęściej w sferze gospodarki odpadowej.

W ramach gospodarowania różnymi wytwarzanymi odpadami Spółka PWiK, zgodnie z posiadaną decyzją prowadzi ścisłą ewidencję powstających odpadów, selektywnie je magazynuje a następnie przekazuje uprawnionym specjalistycznym firmom do odzysku lub unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne). Największe ilości odpadów, powstające w wyniku prowadzonej przez Spółkę działalności, to ustabilizowane komunalne osady ściekowe zaliczane do odpadów nie niebezpiecznych. Ich produkcja w latach 2008-2010 wynosiła odpowiednio: 47 583, 22 876 i 18 074 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego są to odpady bardzo uciążliwe, gdyż z uwagi na olbrzymie objętości i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z dużymi utrudnieniami.

Utrwaloną w ostatnich latach formą odzysku jest przekazywanie osadów firmom wyłonionym w organizowanych przetargach, w celu przetworzenia na nawóz organiczny w procesie mieszania z dodatkami strukturalnymi i kompostowania. Jest to jednak bardzo

kosztowne przedsięwzięcie a wyekspediowanie okazałych mas osadu poza oczyszczalnię jest organizacyjnie i logistycznie uciążliwe. W latach 2008-2010 zagospodarowano w ten sposób odpowiednio 25 991, 29 999 i 31 027 Mg nagromadzonych wcześniej osadów.

Obecnie na terenie oczyszczalni ścieków w Olsztynie odbywa się wstępna eksploatacja niedawno wybudowanej suszarni i spalarni osadów, która pozwala na unieszkodliwienie osadu do postaci popiołów i pyłów, których ilość jest nieporównywalnie mniejsza od osadu dotychczas usuwanego z terenu oczyszczalni. W 2010 roku Dział Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni 500 ton osadów odwodnionych na prasach do 22% s.m., a więc zawierających 110 ton suchej masy.

Odrębnymi procedurami (inwentaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są odpady niebezpieczne takie jak azbest i polichlorowane bifenyle (PCB). Zgodnie z wymogami „Prawa ochrony środowiska” wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku. Najwięcej tego typu wyrobów eksploatowanych przez PWiK tkwi w gruncie w postaci rur wodociągowych azbestocementowych, służących do realizacji dostawy wody odbiorcom. Po opracowaniu harmonogramu usuwania przez Spółkę PWiK wyrobów zawierających azbest, w latach 2004-2007 wyłączono z eksploatacji w sumie aż 6161,15 mb rur wodociągowych azbestocementowych, a do likwidacji pozostaje obecnie 381,2 mb rur, co stanowi zaledwie 5,8 % zainwentaryzowanej części uzbrojenia.

Sieci wodociągowe wykonane z azbestocementu nie stwarzają zagrożenia zdrowia odbiorców, jeśli ich konstrukcja nie uległa naruszeniu. Ponieważ ułożone są w terenie miejskim, najczęściej są dodatkowo izolowane od wpływów otoczenia utwardzoną nawierzchnią ulic o dużym natężeniu ruchu pojazdów. Przy wydobywaniu z ziemi takich rur musiałoby dojść do ich skruszenia, a to z kolei spowodowałoby realne zagrożenie dla otoczenia (pylenie azbestu).

Opracowany przez Spółkę bezpieczny dla środowiska sposób postępowania z rurami azbestocementowymi przy wyłączaniu ich z eksploatacji, został zaakceptowany i uzgodniony z Wydziałem Ochrony Środowiska UM w Olsztynie. Obejmuje on następujące metody wymiany sieci wodociągowych:

- 1) metody bezwykopowe, takie jak „cracking”, „relining”, „przewiert sterowany” (najczęściej wiąże się one z rozerwaniem rur i pozostawieniem w gruncie),
- 2) równoległe ułożenie nowej sieci w wykopie otwartym (nieczynne rury najczęściej pozostają w gruncie w stanie nienaruszonym),

pod warunkiem odpowiedniego zainwentaryzowania pozostałości odcinków rur AC.

Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 roku. W 2010 r. nie przeprowadzono wymiany sieci wodociągowych azbestocementowych.

W marginalnym zakresie wyroby azbestocementowe wbudowane są w niektóre studnie głębinowe służące do poboru wody – filtry z rur AC (w 3 studniach zainwentaryzowano łącznie 101 mb rur filtracyjnych Ø 250 mm AC). Zaprzestanie użytkowania tych wyrobów będzie następować sukcesywnie w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji. Polegać to będzie na odpowiednim zabezpieczeniu ruraru studni (np. trwałym zaślepieniu) i pozostawieniu go w gruncie. Do czasu zaprzestania eksploatacji studni jw., zgodnie z przepisami, wykonywana będzie okresowa ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wchodzących w ich skład wyrobów zawierających azbest (maksymalny okres użytkowania – do końca 2032 roku).

Z kolei wykorzystywanie PCB dopuszczone było ustawą „Prawo ochrony środowiska” nie dłużej niż do 30 czerwca 2010 roku a jednocześnie nałożono obowiązek przekazania do unieszkodliwienia wszystkich posiadanych jeszcze wyrobów skażonych PCB w

nieprzekraczalnym terminie do końca 2010 roku. Na podstawie harmonogramu likwidacji na lata 2003-2010 opracowanego w Spółce, wszystkie zainwentaryzowane dotychczas kondensatory zawierające PCB zostały przekazane do utylizacji specjalistycznej firmie zewnętrznej. W sumie do końca 2010 roku przekazano uprawnionej do tego firmie 136 szt. kondensatorów sklasyfikowanych jako zawierające PCB. Jednocześnie w 2010 r. zakończono badanie na obecność PCB wszystkich wytypowanych do tego celu 22 szt. transformatorów oraz 25 szt. wyłączników olejowych – zgodnie z posiadanym harmonogramem. W żadnym z tych przetestowanych urządzeń nie potwierdzono obecności PCB.

VI. Szczególne zdarzenia

Najważniejsze zdarzenia mające wpływ na działalność i wyniki finansowe Spółki PWiK w 2010 roku:

1. Spółka zakończyła realizację projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”, który uzyskał dofinansowanie z Unii Europejskiej z Funduszu Spójności. Beneficjentem przedsięwzięcia i podmiotem odpowiedzialnym za realizację Projektu jest Miasto Olsztyn. Główne problemy, które zostały rozwiązane poprzez realizację projektu to:
 - a) w zakresie zaopatrzenia w wodę - poprawa jej jakości poprzez wprowadzenie II stopnia oczyszczania wody oraz zwiększenie wydajności Stacji Uzdatniania Wody „Zachód” z 12 600 do 15 000 m³/d, co pozwoliło na odciążenie Stacji Uzdatniania Wody „Karolin”, a także rozbudowa sieci umożliwiająca przyłączenie gmin ościennych, zwiększenie niezawodności funkcjonowania systemu oraz budowa tranzytu wody ze Stacji Uzdatniania Wody „Zachód” do Jarot;
 - b) w zakresie gospodarki ściekowej - skanalizowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkalne w Gutkowie i włączenie do centralnego systemu kanalizacji, zwiększenie przepustowości głównych kanałów ściekowych oraz rozbudowa systemu we wschodniej dzielnicy miasta;
 - c) w zakresie gospodarki odpadami - unieszkodliwianie osadów pościekowych poprzez zmniejszenie ich ilości do 1100 m³/rok.

Spółka sfinansowała następujące kontrakty:

- 1) Kontrakt Nr 01 II faza - Zaprojektowanie i wykonanie spalarni i suszarni osadów. Instalacja Termicznego Przekształcania Osadów została otwarta 17 czerwca 2010 roku. W nowym obiekcie zatrudnionych jest 12 pracowników;
- 2) Kontrakt Nr 02A II faza (02A/1) obejmujący zadania: przebudowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Lubelskiej, renowacja kolektora E3 wzdłuż ul. Warszawskiej do ul. Gałczyńskiego;
- 3) Kontrakt Nr 02A II faza (02A/2) obejmujący zadania: przewód wodociągowy DN 200 w pobliżu supermarketu Real do skrzyżowania ul. Tuwima z ul. Wawrzyczka, odcinek magistrali wodociągowej w ul. Jarockiej od ul. Pomorskiej do ul. Wilczyńskiego, odcinek magistrali wodociągowej w ul. Witosa od ul. Kanta do ul. Janowicza oraz przewód wodociągowy łączący przewód w ul. Wachowskiego z magistralą w ul. Wilczyńskiego;
- 4) Kontrakt Nr 03A II faza (03A/3) obejmujący zadania: budowa kanalizacji sanitarnej na ul. Partyzantów na odcinku od ul. 1-go Maja do Ronda Bema, budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gutkowie, magistrala wodociągowa od SUW Kortowo do ul. Wilczyńskiego, magistrala wodociągowa od skrzyżowania ul. Witosa i Jarockiej do pd. części miasta i gminy Stawiguda;
- 5) Kontrakt Nr 04A (04A/1) obejmujący zadania: system kanalizacji od przepompowni PX wzdłuż wsch. granicy miasta, pd. brzegu Jeziora Skanada i przepompowni PX i

system kanalizacji wzdłuż wschodniej granicy miasta i wschodniego brzegu Jeziora Track do punktu K3 na kolektorze K, budowa magistrali wodociągowej od ul. Pstrowskiego wzdłuż Jeziora Skanda i ul. Plażowej do ul. Piłsudskiego;

- 6) Kontrakt Nr 04A (04A/2) obejmujący odcinek w projektowanej ul. Nowogrunwaldzkiej od skrzyżowania ul. Jagiellończyka z ul. Stara Warszawska do przepompowni P-3;
- 7) Kontrakt Nr 04A (04A/3) obejmujący zadania: budowa kanalizacji od przepompowni P-1 wzdłuż ul. Towarowej do Jeziora Track, wzdłuż Jeziora Track do punktu K3 na kolektorze K, przewód wodociągowy od ul. Gębika do projektowanego systemu do Bartąga, magistrala wodociągowa od SUW Zachód do Likus;
- 8) Kontrakt Nr 04B obejmujący odcinek rurociągu tranzytowego od SUW Zachód do zbiorników na SUW Jaroty;
- 9) Kontrakt Nr 05 II faza - Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody „Zachód”. Zmodernizowana Stacja została uruchomiona w październiku 2010 roku. W ramach inwestycji został przebudowany układ filtracyjny, pompownia sieciowa, chlorownia, a także zainstalowano układ płukania filtrów. Efektem modernizacji jest większa skuteczność usuwania z wody surowej związków żelaza i manganu.

Łącznie w ramach zrealizowanych zadań wykonano 17,09 km sieci wodociągowej oraz 27,66 km sieci kanalizacji sanitarnej. Łączna wartość nakładów poniesionych przez Spółkę na Projekt to ok. 41 mln euro.

Na realizację projektu Spółka zaciągnęła pożyczki z NFOŚiGW w wysokości 181 mln zł, z czego wykorzystywała 131,4 mln zł. Okres spłaty pożyczek przewidziany jest na lata 2011-2026. W 2011 roku na obsługę zadłużenia Spółka wyda prawie 6 mln zł, z czego spłata rat kapitałowych pochłonie kwotę 4,4 mln zł.

2. W maju 2010 roku Spółka uzyskała dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007-2013 na projekt pn. „Wzrost konkurencyjności PWiK Sp. z o.o. poprzez modernizację parku maszynowego polegającą na zakupie urządzenia do czyszczenia kanałów KAISER AQUASTAR II”. Całkowita wartość projektu wyniosła prawie 2 mln zł, przy czym przyznane dofinansowanie to kwota 637,6 tys. zł.

Zakupione urządzenie pozwala na oszczędność czasu i paliwa oraz umożliwia czyszczenie rur kanalizacyjnych o średnicy ponad 1 m. W zasobach Spółki jest 11,8 km rur kanalizacyjnych o tej średnicy.

3. W sierpniu 2010 roku Spółka wraz z Gminą Olsztyn podpisała umowę o dofinansowanie z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przedsięwzięcia pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Olsztyn”. Projekt obejmował łącznie dziewięć zadań inwestycyjnych, z tego sześć zadań inwestycyjnych zostało zrealizowanych przez Spółkę i są to:

- przebudowa przepompowni ścieków P-1 przy ul. Towarowej,
- budowa rurociągu w ul. Sprzętowej do przepompowni ścieków P-1,
- budowa kolektora kanalizacji sanitarnej z przebudową kolektora grawitacyjnego od ul. Wilczyńskiego do ul. Andersa,
- przebudowa przepompowni ścieków P-10 w Kieźlinach,
- przebudowa Stacji Uzdatniania Wody „Karolin”,
- zwrot nakładów poniesionych na zadanie dot. przebudowy kanalizacji sanitarnej przy ul. Murzynowskiego.

W ramach Projektu wybudowano 1,29 km sieci wodociągowej, 2,83 km sieci kanalizacji deszczowej i 3,26 km sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto przebudowano 3,61 km sieci kanalizacji sanitarnej i dwie przepompownie ścieków oraz zmodernizowano Stację Uzdatniania Wody „Karolin”.

Całkowita wartość projektu to 30,3 mln zł. Dofinansowanie przyznane Spółce wynosi 9,8 mln zł.

4. W dniu 30.12.2010 Spółka podpisała umowę o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007-2013 projektu pn. „Zastosowanie kolektorów słonecznych do podgrzania ciepłej użytkowej w obiektach PWiK”.
Założona wartość całkowita projektu to 450 tys. zł. Spółka uzyskała dofinansowanie 80 % nakładów. Zadanie będzie realizowane w 2011 roku.
5. W wyniku zbycia praw majątkowych, wynikających ze świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach - elektrowni biogazowej o nazwie Miejska Oczyszczalnia Ścieków „Łyna” w Olsztynie, wytwarzającej energię elektryczną przy wykorzystaniu biogazu uzyskanego w procesie fermentacji osadów - w 2010 roku Spółka osiągnęła przychody w kwocie 443,2 tys. zł. Wyprodukowano energię na kwotę 1110,4 tys. zł.
6. W 2010 roku Spółka otrzymała od Firmy Budimex-Dromex karę umowną za zwłokę w wykonaniu kontraktu 2000/PL/16/P/PE/014-01 w kwocie 1619,8 tys. zł.
7. 27 maja 2010 roku Fitch Ratings-Londyn/Warszawa potwierdził krajowy rating długoterminowy „BBB(pol)” oraz krajowy rating krótkoterminowy „F3(pol)” dla Spółki PWiK, który został przez w/w Agencję Ratingową nadany 29 czerwca 2009 roku. .
8. W 2010 roku przeprowadzono cztery audyty wewnętrzne, w których oceniono funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP wg PN-ISO 9001:2000; PN-ISO 14001 oraz PN-N 18001, wdrożonego w Spółce w 2003 roku. Jednostka certyfikująca TÜV NORD Polska przeprowadziła w czerwcu audyt nadzoru funkcjonowania systemu. Celem audytu było potwierdzenie zgodności systemu zarządzania z wymaganiami norm w celu utrzymania certyfikatu. Podczas audytu nie stwierdzono żadnych niezgodności. Zintegrowany System Zarządzania w Spółce jest ciągle doskonalony.
W 2010 roku przeprowadzono również audyt nadzoru systemu zarządzania jakością, zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005.
9. Taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Olsztyn na 2011 rok, które weszły w trybie art. 24 ust. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, gwarantują Spółce przychody na poziomie umożliwiającym pokrycie kosztów eksploatacji i utrzymania.

VII. Przychody i koszty uzyskania Spółki

Za 2010 rok Spółka uzyskała przychody ogółem w kwocie 74 985,9 tys. zł i były one wyższe o 9183,1 tys. zł, tj. o 14,0 % od przychodów osiągniętych w 2009 roku.

Głównym źródłem przychodów, podobnie jak w latach ubiegłych, była dostawa wody i odbiór ścieków na kwotę 69 776,0 tys. zł, co stanowi 93,0 % całości przychodów.

Przychody z działalności pozostałej, obejmujące roboty odpłatne i działalność pomocniczą wyniosły 1640,6 tys. zł i stanowiły 2,2 % całości przychodów.

Inne źródła przychodów to:

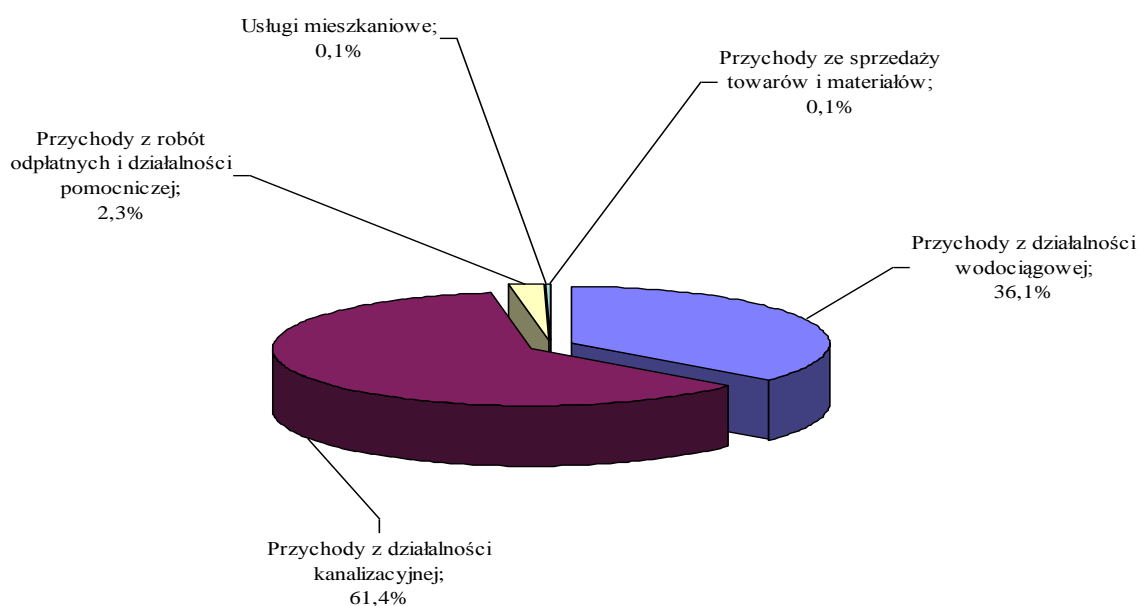
- sprzedaż materiałów - 52,3 tys. zł (0,1 % całości przychodów),
- pozostałe przychody operacyjne - 2886,3 tys. zł (3,8 %),
- przychody finansowe - 572,9 tys. zł (0,8 %),
- przychody z usług mieszkaniowych - 57,8 tys. zł (0,1 %).

Sprzedż materiałów prowadzono głównie pod kątem upłynnienia zbędnych zapasów magazynowych.

Na pozostałe przychody operacyjne składają się przede wszystkim otrzymana od Firmy Budimex-Dromex kara za nieterminowe wykonanie kontraktu 2000/PL/P/PE/014-01 w kwocie 1619,8 tys. zł oraz ujęte w przychodach – równolegle do odpisów amortyzacyjnych – środki pozyskane z Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego na modernizację Stacji Uzdatniania Wody „Karolin”, dofinansowanie z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na przedsięwzięcie „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Olsztyn” (559,6 tys. zł) oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów (242,9 tys. zł). Ponadto zmniejszenie odpisów aktualizujących należności (88,8 tys. zł) oraz koszty sądowe (16,8 tys. zł).

Przychody finansowe to przede wszystkim otrzymane odsetki od należności nie zapłaconych w terminie w kwocie 250,9 tys. zł oraz odsetki od środków pieniężnych ulokowanych na rachunkach bankowych w kwocie 193,6 tys. zł

Wykres 7: Struktura sprzedaży podstawowej i pozostałej PWiK Spółka z o.o. w Olsztynie w 2010 roku

Koszty uzyskania przychodów Spółki w 2010 roku wyniosły 66 846,7 tys. zł i były o 4349,7 tys. zł, tj. o 7,0 % wyższe od kosztów poniesionych w 2009 roku.

VIII. Sytuacja majątkowa Spółki

Aktywa Spółki na dzień 31.12.2010 r. wyniosły 330 841,5 tys. zł i zwiększyły się w stosunku do stanu na początku roku o 36,5 %, tj. o 88 442,4 tys. zł. W okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost aktywów trwałych o 90 675,1 tys. zł, czyli o 43,5 % i spadek wartości aktywów obrotowych o 2232,7 tys. zł, tj. o 6,6 %.

W ogólnej strukturze aktywów Spółki zdecydowanie przeważały aktywa trwałe. Ich udział wzrósł z 86,1 % na początku roku do 90,5 % na koniec 2010 r. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów spadł z 13,9 do 9,5 %. W aktywach trwałych w okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost rzeczowych aktywów trwałych o 89 520,50 tys. zł, tj. o 43,2 %, długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 1060,2 tys. zł (96,5 %) oraz wartości niematerialnych i prawnych o 94,4 tys. zł. W aktywach obrotowych zwiększyły się przede wszystkim należności krótkoterminowe o 6156,4 tys. zł (o 58,1 %), oraz zapasy o 192,4 tys. zł. Natomiast zmniejszyły się inwestycje krótkoterminowe o 6960,9 tys. zł (34,3 %) oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe o 1620,7 tys. zł, (o 85,4 %).

Utrzymanie zapasów materiałów na odpowiednim poziomie konieczne jest dla sprawnego usuwania awarii, a tym samym zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Przedsiębiorstwa. Przede wszystkim są to części zapasowe urządzeń i sieci stanowiących system wodno-kanalizacyjny miasta. Charakterystyczną ich cechą jest niski współczynnik ich rotacji. W celu uniknięcia zapasów nadmiernych służby eksploatacyjne opracowały normatywy zapasów, które są aktualizowane na podstawie analiz awarii itp. Nowe technologie i materiały powodują konieczność rozszerzenia asortymentu zapasów normatywnych, a co za tym idzie wzrostu ich wartości. Dlatego też utrzymanie wartości na stałym poziomie wymaga ciągłej analizy ich obrotu.

Po stronie pasywów nastąpił wzrost przede wszystkim zobowiązań i rezerw na zobowiązania o 77 689,3 tys. zł, na co złożyło się: zwiększenie zobowiązań długoterminowych o 64 093,1 tys. zł (109,4 %) z tytułu zaciągniętych pożyczek z NFOŚiGW na projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie – II faza” i rozliczeń międzyokresowych przychodów o 17 367,2 tys. zł, (tj. o 61,0 %). W tym samym czasie kapitał własny zwiększył się o 10 753,1 tys. zł, tj. o 7,9 %.

Na koniec 2010 roku aktywa Spółki w 44,5 % sfinansowane były kapitałami własnymi i w 55,5 % zobowiązaniami.

IX. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2010 rok działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w kwocie 5973,1 tys. zł. W badanym okresie wskaźniki płynności bieżącej, szybkiej i płynności gotówkowej ukształtowały się na zadawalającym poziomie z punktu widzenia zdolności do pokrywania zobowiązań i w stosunku do roku poprzedniego, poza wskaźnikiem płynności gotówkowej, uległy nieznacznej poprawie. Spółka nie była zagrożona utratą zdolności do wywiązywania się z bieżących zobowiązań.

W analizowanym okresie średni stan należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 5946,9 tys. zł. Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług wydłużył się z 26 dni w 2009 roku do 30 dni w 2010 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ścisłe monitorowanie.

Średni stan zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniósł 1550,8 tys. zł. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wydłużył się z 5 dni w 2009 roku do 6 dni w 2010 roku.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia Spółki (udział całości zobowiązań w aktywach firmy) wzrósł z 43,7 % w 2009 roku do 55,5 % w 2010 roku. W badanym okresie Przedsiębiorstwo ponad półtorakrotnie zwiększyło udział kapitałów obcych w finansowaniu majątku.

Załącznik Nr 1 przedstawia wskaźniki odzwierciedlające sytuację finansową Spółki.

**Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Spółki PWiK
w latach 2009-2010**

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2009 rok</i>	<i>2010 rok</i>
1.	Wskaźnik płynności bieżącej	2,10	2,61
2.	Wskaźnik płynności szybkiej	2,04	2,52
3.	Wskaźnik płynności gotówkowej	1,26	1,11
4.	Wskaźnik okresu inkasa należności z tytułu dostaw i usług w dniach	26	30
5.	Wskaźnik rotacji zapasów w dniach	5	6
6.	Wskaźnik rotacji zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług w dniach	8	9
7.	Stopa zadłużenia (%)	43,7	55,5

Uwaga: do wyliczenia wskaźników przyjęto metodologię średnich stanów aktywów i pasywów